

541. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernaevens ter overweging aan een ontwerp van wet houdende naturalisatie van *Max Paul Banse* en 19 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming. 's-Gravenhage, den 9 September 1939.

WILHELMINA.

541. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Max Paul Banse* en 19 anderen, die aan Ons het verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in artikel 2 genoemden voor zooveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), op het Nederlander-schap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 December 1938 (*Staatsblad* n°. 204);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Max Paul Banse*, geboren te *Berlijn* (Duitschland) den 3 November 1887, opzichter bij de Staatsspoorwegen in *Nederlandsch-Indië*, wonende te *Soerakarta* (Nederlandsch-Indië);
- 2°. *Erich Johannes Maximilian Coché*, geboren te *Oss* (Noordbrabant) den 21 Juli 1912, winkelier, wonende te *Nijmegen*, provincie *Gelderland*;
- 3°. *Ludwig Friedrich Jacobus Figge*, geboren te *Rotterdam* (Zuidholland) den 3 December 1902, zetschipper, gedomiciëerd te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;

- 4°. *Pirminius Gehring*, geboren te *Rohrbach* (Duitschland) den 16 April 1905, mijnwerker, wonende te *Nieuwenhagen*, provincie *Limburg*;
- 5°. *Leonard Hubert Hick*, geboren te *Vaals* (Limburg) den 24 Februari 1897, winkelchef, wonende te *Heerlen*, provincie *Limburg*;
- 6°. *Anna Maria Hunke*, geboren te *Mäscher, Iburg* (Duitschland), den 29 Januari 1907, liefdezuster, wonende te *Almelo*, provincie *Overijssel*;
- 7°. *Franz Hans Maria Karner*, geboren te *Kuttenberg* (Bohemen en Moravië) den 2 April 1904, administrateur-directeur eener handelmaatschappij, wonende te *Oranjestad* op *Aruba*;
- 8°. *Hubert Johann Wilhelm Hermann Küsters*, geboren te *Homborg-Hochheide* (Duitschland) den 16 December 1911, broeder-onderwijzer, wonende te *Haarlem*, provincie *Noordholland*;
- 9°. *Falk Lewin*, geboren te *'s-Hertogenbosch* (Noordbrabant) den 15 April 1902, fabrikant, wonende te *Rosmalen*, provincie *Noordbrabant*;
- 10°. *Franz Candidus Adolf Neubauer*, geboren te *Weenen* (Duitschland) den 14 Maart 1908, schildersknecht, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 11°. *Jacob Silberbusch*, geboren te *Nova-Selitz* (Roemnië) den 24 December 1895, employé, wonende te *Soerabaja* (Nederlandsch-Indië);
- 12°. *Diedrich Teschmacher*, geboren te *Schoten*, thans gemeente *Haarlem* (Noordholland) den 8 Maart 1915, kantoorbediende, wonende te *Schiedam*, provincie *Zuidholland*;
- 13°. *Gertrad Olga Hella Marie Winter*, geboren te *Odessa* (Rusland) den 8/21 September 1914, kantoorbediende, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*.

Artikel 2.

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3, vierde lid, onder 3°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 December 1938 (*Staatsblad* n°. 204), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Victor Brandt*, geboren te *Zuiddorpe* (Zeeland) den 15 Maart 1895, rangeerder, wonende te *Axel*, provincie *Zeeland*;
- 2°. *Johann Hermann Hubert Delamboij*, geboren te *Haaren* (Duitschland) den 28 December 1875, zonder beroep, wonende te *Vaals*, provincie *Limburg*;
- 3°. *Johannes Gerardus Alphonsus Hendrik*, geboren te *Wijlre* (Limburg) den 6 November 1902, tuinman, wonende te *Houthem*, provincie *Limburg*;
- 4°. *Hendrik Jacob Jaeger*, geboren te *Enschede* (Overijssel) den 28 Juli 1901, isolateur, wonende te *Enschede*, provincie *Overijssel*;
- 5°. *Cornelis Marinus Gustaf Pettersson*, geboren te *Middelburg* (Zeeland) den 10 April 1896, schilder, wonende te *Middelburg*, provincie *Zeeland*;
- 6°. *Jean Théodore Schneider*, geboren te *Amsterdam* (Noordholland) den 24 Mei 1900, fabrieksarbeider, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 7°. *Gustaaf Adolph Werner*, geboren te *Amsterdam* (Noordholland) den 8 Februari 1899, timmerman, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*.

Artikel 3.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Justitie,

541. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van MAX PAUL BANSE en 19 anderen moge de ondergeteekende het volgende aantekenen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 1°., geboren te Berlijn (Duitschland), is sedert 1910 onafgebroken in Nederlandsch-Indië woonachtig. Zijn vrouw, alsmede zijn vijf kinderen, zijn allen aldaar geboren. Mede met het oog op deze kinderen wordt het Nederlanderschap door hem begeerd. Verzoeker, die van 1910 tot 1919 in Nederlandsch-Indië in militairen dienst was, is thans als opzichter werkzaam bij de Staatsspoorwegen en voorziet aldus in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De in artikel 1 onder 2°. genoemde verzoeker is hier te lande geboren. Hij heeft steeds in Nederland gewoond en een Nederlandsche opvoeding ontvangen. Hij gevoelt zich ingeburgerd. Zijn ouders, alsmede twee broeders en een zuster verkregen het Nederlanderschap door naturalisatie. Hij drijft een zaak in wijnen en gedistilleerd en kan in eigen onderhoud en in dat van zijn echtgenoot voorzien.

De in artikel 1 onder 3°. genoemde is hier te lande geboren uit een vader van Duitsche en een moeder van Nederlandsche herkomst. Hij bleef in Nederland tot omstreeks 1911 en vertrok daarna met zijn ouders naar het buitenland. Sedert Augustus 1924 is hij gedomicilieerd te Rotterdam. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandsche vrouw; zijn beide kinderen zijn in Nederland geboren en ontvangen een Nederlandsche opvoeding. Een zuster verkreeg het Nederlanderschap door huwelijk. Verzoeker is zetschipper aan boord van een de Nederlandsche binnenwateren bevarend vaartuig en verdient aldus het brood voor zich en de zijnen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 4°., geboren te Rohrbach (Duitschland), is sedert 1914 onafgebroken in Nederland woonachtig en wenscht er te blijven. Hij is gehuwd met een vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw; zijn beide kinderen zijn hier te lande geboren. Twee zusters kregen de Nederlandsche nationaliteit door huwelijk. Hij is werkzaam als mijnwerker.

De in artikel 1 onder 5°. genoemde verzoeker is hier te lande geboren uit Duitsche ouders. Hij heeft steeds in Nederland gewoond en ontving een Nederlandsche opvoeding. Zijn vier kinderen zijn eveneens hier te lande geboren. Twee broeders en twee zusters bezitten de Nederlandsche nationaliteit. Als

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

winkelchef voorziet hij in eigen onderhoud en in dat van zijn gezin.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 6°., is geboren te Mäischer, Iburg (Duitschland). Zij vestigde zich in Mei 1926 in Nederland en werd hier te lande tot onderwijzeres opgeleid. In het bezit van de diploma's lager onderwijs en hoofdakte, is zij thans als liefdezuster in een voogdijgesticht onder de Nederlandsche jeugd werkzaam.

De in artikel 1 onder 7°. genoemde verzoeker, geboren te Kuttenberg (Bohemen en Moravië), vestigde zich in November 1926 in Curaçao. Hij is gehuwd met een oorspronkelijk Nederlandsche vrouw en gevoelt zich ingeburgerd. Hij is administrateur-directeur eener te Oranjestad (Aruba) gevestigde handelsmaatschappij.

De in artikel 1 onder 8°. genoemde is geboren te Homberg-Hochheide als zoon van een Duitschen vader en een van oorsprong Nederlandsche moeder. In 1920 kwam hij, acht jaar oud, met zijn ouders naar Nederland. Hij bezocht er de lagere school en werd tot onderwijzer opgeleid. In het bezit van de vereischte akte van bekwaamheid en van de vergunning ex art. 129 der Lager-onderwijswet 1920 is hij thans als broeder-onderwijzer werkzaam. Zijn vader is bereids tot Nederlander genaturaliseerd. Dientengevolge is ook een minderjarige broeder met het Nederlanderschap bekleed geworden. Verzoeker kan als ingeburgerd worden beschouwd.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 9°., is hier te lande geboren uit een vader van Duitsche en een moeder van Nederlandsche herkomst. Hij heeft steeds in Nederland gewoond, ontving een Nederlandsche opvoeding en diende in het Nederlandsche leger. Hij is gehuwd met een oorspronkelijk Nederlandsche vrouw en heeft een hier te lande geboren kind. Verzoeker is werkzaam in de capsulesfabriek van zijn vader. Deze laatste is Nederlander door naturalisatie.

De in artikel 1 onder 10°. genoemde verzoeker, geboren te Weenen (Duitschland), is sedert October 1927 onafgebroken in Nederland gevestigd, na er reeds van November 1922 tot October 1923 te hebben verbleven. Hij is gehuwd met een vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw en kan geacht worden in geest en leven Nederlander te zijn geworden. Zijn kind is hier te lande geboren. Als schildersknecht heeft hij een bestaan voor zich en de zijnen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 11°., van Roemeensche herkomst, vestigde zich in 1920 in Nederlandsch-Indië, waar hij wil blijven wonen. Zijn beide kinderen zijn aldaar geboren en ontvangen een Nederlandsche opvoeding. Een broeder verkreeg de Nederlandsche nationaliteit door naturalisatie, een zuster door huwelijk. Hij is werkzaam op een makelaarskantoor en heeft voldoende middelen van bestaan.

De in artikel 1 onder 12°. genoemde verzoeker is in Nederland geboren als zoon van een Duitschen vader en een van oorsprong Nederlandsche moeder. Hij heeft steeds hier te lande gewoond, ontving een Nederlandsche opvoeding en gevoelt zich Nederlander. Verzoeker, wiens verdiensten als kantoorbediende nog niet toereikend zijn, wordt, voor zooveel nodig, door zijn ouders gesteund.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 13°., van Estlandsche nationaliteit, is in 1917, dertien jaar oud, voorgoed naar Nederland gekomen, waar zij werd toevertrouwd aan de zorgen van een Nederlandsche pleegmoeder. Zij genoot Nederlandsch onderwijs en is in het bezit van de akte van bekwaamheid voor onderwijzeres. Thans is zij als kantoorbediende werkzaam bij een Nederlandsche bankinstelling. Van haar salaris, aangevuld door een toelage van haar pleegmoeder, kan zij bestaan.

De verzoeker, genoemd in artikel 2 onder 1°., is hier te lande geboren uit een vader van Belgische en een moeder van Nederlandsche herkomst. Hij genoot een Nederlandsche opvoeding en is gehuwd met een van oorsprong Nederlandsche vrouw. Zijn beide kinderen zijn in Nederland geboren. Als spoorwegbeambte voorziet hij in eigen onderhoud en in dat van zijn gezin.